

RIJK VAN NIJMEGEN HERDENKT

75 JAAR
VRIJHEID

Regioprogramma Rijk van Nijmegen

1944-1945 HERDENKEN – BESEFFEN - BELEVEN 2019-2020

Februari 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Proces: samenwerking en samenhang.....	4
3. Verhaallijnen en activiteiten.....	4
4. Governance en wijze van uitvoering.....	7
5. Kosten en financiering.....	9
Bijlage I: Activiteiten verhaallijn Market Garden.....	10
Bijlage II: Activiteiten verhaallijn Veritable.....	20
Bijlage III: Activiteiten verhaallijn Bevrijding / Canadezen.....	24
Bijlage IV: Extra activiteiten Rijk van Nijmegen.....	30
Bijlage V: Begroting regioprogramma Rijk van Nijmegen.....	32
Bijlage VI: Totaalkalender Rijk van Nijmegen per maand.....	32

Voorwoord

De bevrijding van Europa, en van Nederland, ging niet zonder slag of stoot. Na een heftige start in Normandië op 6 juni 1944 werden Frankrijk en België in de zomer bevrijd. Het vertrouwen was groot bij de geallieerden dat Nederland snel zou volgen, waarna zij zouden kunnen oprukken naar Berlijn.

De Operatie Market Garden in september 1944 bleek echter letterlijk “een brug te ver”. Hoewel Zeeland, Brabant, Limburg en Zuid-Gelderland werden bevrijd, bleef de opmars steken onder Arnhem.

Voor het Rijk van Nijmegen brak een heftige periode aan. Hoewel het gebied was bevrijd, lag het direct aan het front met de Duitsers en werd het vrijwel dagelijks bestookt. Daarnaast startte in februari 1945 vanuit deze regio het Rijnlandoffensief. Honderdduizenden geallieerden staken de grens met Duitsland over om de rest van Europa te bevrijden.

De bevrijding van het Rijk van Nijmegen en de frontstadperiode hebben hun sporen nagelaten in de regio, zowel letterlijk als figuurlijk.

De 75^e herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog staat in het teken van stilstaan bij het verleden – om te herinneren, te herbeleven en te bedanken, maar misschien meer nog in het teken van het betrekken van de jongere generaties. Hoe zorgen we dat de jeugd van nu, die oorlog slechts kent van de media, zich realiseert dat vrijheid niet vanzelfsprekend is, dat er een prijs voor wordt betaald. Dat is de uitdaging van 75 jaar vrijheid.

Het Rijk van Nijmegen maakt zich op voor bijzondere herdenkingsjaren met tientallen partners in stad en regio. Samen presenteren wij een gevarieerd regionaal programma voor bewoners en bezoekers uit de eigen regio en de rest van Nederland en Europa.

Mede namens de gemeenten Berg en Dal, Druten, Heumen en Wijchen en het Nationaal Bevrijdingsmuseum 40-45/ Infocentrum WO2,

Drs. H.M.F. Bruls
Burgemeester van Nijmegen

1. Inleiding

Het Rijk van Nijmegen presenteert de hoofdlijnen van het regioprogramma voor de herdenking en viering van 75 jaar vrijheid. We geven inzicht in het proces van totstandkoming van het programma, en in de gekozen hoofdverhaallijnen voor de regio, en laten zien waar de regio een “plus” organiseert bovenop de reguliere activiteiten die ook in de niet-jubileum-jaren worden uitgevoerd. Het programma heeft tot doel om in de herdenkingsperiode een afgewogen palet aan activiteiten te bieden, dat er nadrukkelijk op is gericht om het beleven en herdenken van de oorlog te koppelen aan de toekomst. Educatieve activiteiten en nadruk op het betrekken van jongeren maken integraal onderdeel uit van vele activiteiten.

2. Proces: samenwerking en samenhang

In 2018 hebben de gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen gezamenlijk een inventarisatie gemaakt van de ideeën die leven met betrekking tot de herdenkingsjaren 2019 en 2020. Het proces wordt begeleid door een regionale ambtelijke werkgroep met de gemeenten Nijmegen, Berg en Dal, Heumen, Wijchen, en Druten. De gemeenten Beuningen en West Maas en Waal zijn ook betrokken, maar daar zijn op dit moment geen initiatieven uit voortgekomen. Belangrijke partner in het gehele proces is het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945, en in het verlengde daarvan het WOII Informatiecentrum dat begin 2019 zijn deuren opent in Nijmegen. De meer dan 100 initiatieven zijn, waar mogelijk, aan elkaar gekoppeld en gerangschikt binnen de kaders zoals door WO2Gld en de provincie Gelderland aangegeven. Er is nadrukkelijk gezocht naar een goede balans tussen verschillende soorten activiteiten, doelgroepen en doelen: herdenken, beleven en beseffen.

De ambtelijke werkgroep heeft getracht een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de ideeën die leven in de samenleving, door oproepen te doen aan alle bekende WO2-organisaties en organisaties die zich ook (maar niet uitsluitend) met dit onderwerp bezighouden, in het Rijk van Nijmegen. Ook zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd in de regio om partijen aan te sporen met voorstellen te komen en om samenwerkingsverbanden te stimuleren en te organiseren. Daarnaast is het regioprogramma op een dusdanige wijze vormgegeven dat de uitwerking ervan invulling geeft aan het beleidsplan Gelderland Herdenkt, met inachtneming van de daarin beschreven kaders

3. Verhaallijnen en activiteiten

Het Rijk van Nijmegen heeft gedurende de gehele herdenkingsperiode (september 1944 - mei 1945) in het brandpunt van de oorlog gestaan, en is dan ook onevenredig getroffen door oorlogshandelingen, zowel in slachtofferaantallen als in fysieke schade. Het regioprogramma Rijk van Nijmegen concentreert zich op drie verhaallijnen:

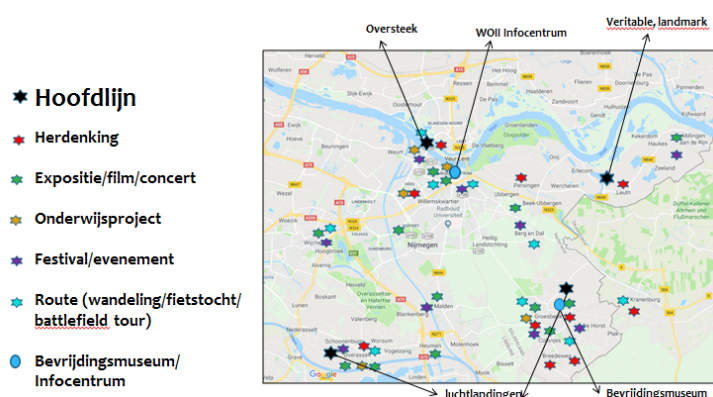
- Operatie Market Garden (september 1944)
- Operatie Veritable/Rijnlandoffensief (voorjaar 1945)
- Bevrijding/Canadezen (mei 1945)

Verhaallijn 1: Operatie Market Garden: de luchtlandingen en de opmars van de grondtroepen

De luchtlandingen bij Groesbeek en Overasselt vormden de start van de bevrijding van het Rijk van Nijmegen. Vanuit de landingsgebieden rukten de geallieerden verder op richting de Waal en Nijmegen. Gelijktijdig verliep de opmars van de grondtroepen over een smal front, een tweebaansweg die vanuit België naar het noorden liep. De opmarsroute lag constant onder moordend vuur. Velen lieten het leven. De Britten en Amerikanen noemden de weg al snel ‘Hell's Highway’. De tegenslagen stapelden zich op en vertraagden de opmars van de grondtroepen.

Het resultaat was dat ze niet in staat waren de luchtlandingstroepen in Arnhem te ontzetten. Hierdoor mislukte Market Garden.

Het herhalen, en daarmee herdenken en beleven van die luchtlandingen is een spectaculair begin van het programma “75 jaar Vrijheid”. Langs de historische en chronologische lijnen van de daaropvolgende bevrijding organiseren partners in de regio in september 2019 tientallen herdenkingen, belevingsactiviteiten, educatieve projecten, wandel- en fietsroutes, battlefieldtours, exposities, films, boeken etc. De activiteiten zijn programmatisch en in de tijd op elkaar afgestemd en bieden de bezoekers een ketting van belevingsmomenten. In het programma benadrukken we de bijzondere relatie met de Amerikaanse en Britse bevrijders van de regio. De activiteiten worden ondersteund door een regionaal educatief programma.

Een kleine greep uit het programma:

- **Exposities:** Nationaal Bevrijdingsmuseum, het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis, Museum Kasteel Wijchen, Ateliermuseum Jac Maris, Archeologisch Depot Nijmegen.
- **Herdenkingen:** Gavin Monument, herdenkingsmonument de Oversteek, kerk van Leuth, Horse Glider Monument, herdenkingsbord Hees
- **Evenementen:** luchtlandingen, Taptoe Groesbeek, muzikale route Millingen, Bevrijdingsfestival en diverse andere evenementen in Bevrijdingsmuseum, doorkomst historische voertuigen die de Hell’s Highway rijden via Alverna, Overasselt, Groesbeek en Nijmegen , Living History Event Nijmegen, event bij Oversteek.

Verhaallijn 2: Operatie Veritable: grensoverschrijdende projecten

Tijdens de Operatie Veritable trokken honderdduizenden geallieerden vanuit het Rijk van Nijmegen de Duitse grens over. Deze fase van de bevrijding kostte wederom vele mensenlevens, ook burgerslachtoffers, en ging gepaard met grote verwoestingen aan beide kanten van de grens. Samen met de Duitse regio Kleve/Kranenburg en de Betuwe organiseert het Rijk van Nijmegen een aantal grensoverschrijdende projecten. De projecten binnen deze verhaallijn zoomen vooral in op het burgerleed dat de bevolking in het Rijk van Nijmegen heeft ondergaan. Om er twee te noemen:

- Het water als wapen, een uitgebreid project over onderwaterzettingen en evacuaties in september 1944 – maart 1945. Op kunstzinnige wijze willen we zorgen voor blijvende zichtbare herinneringen aan het gedeelde oorlogsleed in de vorm van een permanent, grensoverschrijdend landmark.
- Een grensoverschrijdende kaart met musea en herinneringsplekken die te maken hebben met de periode 1944-1945.

Afbeelding 2: impressie van het kunstproject

Verhaallijn 3: Bevrijding / Canadezen

Het Rijk van Nijmegen heeft een bijzondere band met Canada: duizenden jonge Canadezen stierven tijdens de gevechten in onze regio. Velen van hen zijn begraven op de Canadese erebegraafplaats in Groesbeek. Jaarlijks zijn daar indrukwekkende herdenkingen, zowel in september (Market Garden), op 8 februari (Veritable) als tijdens de doortocht van de Nijmeegse Vierdaagse in juli. De projecten binnen deze verhaallijn zoomen in op de bevrijding van het Rijk van Nijmegen door de Canadezen. Om er drie te noemen:

*** 2500 Canadese jongeren in de regio**

Die bijzondere relatie komt tot uitdrukking tijdens het bezoek van 2500 Canadese jongeren aan de regio rondom 5 mei 2020. Dit bezoek is onderdeel van een project met o.a. Canadese regering en ambassade, alle Canadagemeenten in Nederland (van Bergen op Zoom via Groesbeek naar Holten) en Canadese en Nederlandse onderwijsinstellingen. Samen met jongeren uit onze regio voeren de Canadese jongeren projecten uit. Eén daarvan betreft het zogenaamde “faces to graves”. Als voorbereiding op hun bezoek aan Nederland doen de jongeren van tevoren in hun thuisland onderzoek om meer informatie en gezichten te vinden bij de vele graven in Berg en Dal. Een ander onderdeel van het bezoek zal bestaan uit het lopen van de Sunset March over de brug “De Oversteek” in Nijmegen waar iedere dag veteranen de oversteek maken in herinnering aan de Amerikaanse militairen die de heroïsche oversteek in september 1944 niet overleefden.

*** In de voetsporen van Josephine Baker.**

Een documentaire over deze wereldberoemde revuester die in oktober 1944 optrad in “Café van Lin” te Overasselt. Drie avonden achtereen gaf zij, begeleid door een 8-koppig orkest, een daverende show met vele verkleedpartijen.

Additioneel wordt in dit regioprogramma ook een regionaal educatief programma uitgevoerd. Met het uitvoeren van al deze activiteiten in de periode september 2018 – mei 2019 voorziet het regioprogramma Rijk van Nijmegen 75 jaar vrijheid in een gedifferentieerd en evenwichtig geheel van activiteiten, dat zoveel mogelijk is verspreid over de herdenkingsperiode en is bestemd voor meerdere doelgroepen. Het regioprogramma heeft daarmee aantoonbare meerwaarde ten opzichte van de jaarlijkse herdenkingsactiviteiten.

*** Expositie van beeldende kunst in het Wijchens Meer.**

Elk kunstwerk is in feite een ode aan de bevrijding door de Canadezen in Wijchen, en de vrijheid die we sedertdien ervaren.

Iconisch project: Liberty Talks

De provincie Gelderland streeft naar drie iconische projecten met (inter)nationale uitstraling gedurende de herdenkingsperiode. Het Rijk van Nijmegen is in februari 2020 gastheer van de Liberty Talks, een internationaal jongerencongres, dat onderdeel vormt van een reeks Liberty-evenementen van Normandië tot Berlijn. 1000 jonge creatieve denkers en artiesten uit heel Europa komen naar de regio om op vernieuwende wijze na te denken over de uitdagingen waar we internationaal voor staan als het gaat om een veilig, vrij en inclusief Europa. Er komen uitdagende sprekers, en goede ideeën worden doorontwikkeld. Aan het eind van het congres wordt het slotmanifest opgesteld.

Het organiseren van de Liberty Talks is een separaat evenement dat buiten het regioprogramma valt en het maakt in die zin geen onderdeel uit van de begroting.

4. Governance en wijze van uitvoering

De regio Rijk van Nijmegen heeft gezamenlijk dit regioprogramma opgesteld en bestuurlijk vast laten stellen door de colleges van de deelnemende gemeenten. Tussen de samenwerkingspartners zijn samenwerkingsafspraken gemaakt die ook zijn vastgelegd. Hiermee is de samenhang en samenwerking in dit programma gewaarborgd. Daarnaast is er een juridische uitvoeringsovereenkomst tussen de partners waarin afspraken zijn gemaakt over de organisatorische uitvoering, de verdeling van beschikbare middelen en de wijze waarop financiële verantwoording wordt afgelegd over de te maken kosten.

Aanvraag en verstrekken van subsidiemiddelen

Voor het verkrijgen van provinciale subsidie is de gemeente Nijmegen gemandateerd penvoerder namens de regio. Als penvoerder stelt gemeente Nijmegen de subsidieaanvraag op, dient deze in, ontvangt de provinciale middelen en draagt zorg voor de financieel-administratieve afhandeling hiervan. Een belangrijk criterium om in aanmerking te komen voor provinciale subsidie is dat de subsidiebegunstigde een eigen subsidieregeling heeft op grond waarvan subsidie kan worden verstrekt voor projecten in het regioprogramma. Door de gemeente Nijmegen is in oktober 2018 de “Nijmeegse Kaderverordening Subsidies 2019 (NKS 2019)” vastgesteld. Deze verordening biedt het financieel-juridisch kader op basis waarvan de gemeente Nijmegen subsidie kan verstrekken. Binnen het kader bestaat expliciet de mogelijkheid om subsidie te vertrekken aan niet-Nijmeegse instellingen, stichtingen of andere organisaties die mede actief zijn voor de Nijmeegse bevolking. Ook maakt de definitie het mogelijk om instellingen, stichtingen en andere organisaties te subsidiëren die zich richten op de bevolking van andere gemeenten voor voorzieningen waarvoor de gemeente Nijmegen op basis van de regelgeving een centrumfunctie vervult. In die zin is het ook mogelijk om aan gezamenlijke projecten over de grens in bijvoorbeeld Kranenburg of Kleef subsidie te verstrekken. Op deze wijze is geborgd dat het regioprogramma voor het Rijk van Nijmegen breed kan worden opgezet én uitgevoerd met meerdere regionale partijen.

Samenwerkingsafspraken en uitvoeringsovereenkomst

Voor de zorgvuldige uitvoering van het regioprogramma wordt tussen de regiogemeenten samenwerkingsafspraken gemaakt en een uitvoeringsovereenkomst gesloten. In de vastgestelde samenwerkingsafspraken is opgenomen dat gemeente Nijmegen als penvoerder is aangewezen door de overige gemeenten, en dat de regio gezamenlijk de kosten van het regioprogramma draagt voor zover deze niet zijn gedekt met subsidie van de provincie of mogelijke bijdragen van het vFonds of andere externe geldverstrekkers. De uitvoeringsovereenkomst betreft een financieel-juridisch document waarin afspraken zijn gemaakt over de samenwerking in de uitvoeringsperiode, een verdeelsleutel is gemaakt over de te verdelen subsidie, de verantwoording van kosten na afronding van het project en de wijze waarop het gehele regionaal

uitvoeringsprogramma wordt bekostigd. In de overeenkomst zijn verder afspraken gemaakt over naleving van de kwaliteit en deugdelijkheid van het regioprogramma, het functioneren, de prestaties en verplichtingen van de verschillende partners naar elkaar toe.

Sturing en projectmanagement

Er is een regionale ambtelijke werkgroep ingesteld waar alle deelnemende regiogemeenten in zijn vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep bewaakt de voortgang van het regioprogramma en de daarin opgenomen projecten. Deze werkgroep komt tweemaandelijks bij elkaar om de voortgang van het project te bespreken en wordt voorgezeten door de gemeente Nijmegen als kerngemeente en penvoerder richting provincie Gelderland. De ambtelijke werkgroep wordt aangestuurd door een bestuurlijke stuurgroep. Hierin zijn de regiogemeenten vertegenwoordigd. Deze stuurgroep komt een aantal keren bij elkaar. In ieder geval één keer na de toekenning van de subsidiemiddelen en één keer gedurende de looptijd van het regioprogramma.

Uitvoering projecten

De meer dan honderd projecten, activiteiten en evenementen in het Rijk van Nijmegen worden uitgevoerd door tientallen betrokken organisaties: culturele instellingen, cultuurhistorische verenigingen, veteranenorganisaties, uitgeverijen, evenementenbureaus, kunstenaars, wijkverenigingen etc, met steun van overheden, defensieonderdelen en diverse sponsors en fondsen. Vanuit de wens tot samenwerking en samenhang zijn de programmaonderdelen - waar mogelijk - op elkaar afgestemd, en werken voor de hand liggende partijen samen aan activiteiten die elkaar kunnen versterken. Dat is ook een eis die we bij de financieringsvoorwaarden steeds benadrukken. Iedereen maakt ook gebruik van de “Europe Remembers”-communicatielijns zodat voor de regiobewoners en de bezoekers en binnen- en buitenland de activiteiten herkenbaar van een groter programma deel uitmaken. Ook zal iedereen bij zijn activiteiten zichtbaar maken dat het mede mogelijk is gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Gelderland.

In bijlage VI staat schematisch het totaalprogramma voor het Rijk van Nijmegen.

Verstrekken opdrachten

De kosten in dit regioprogramma betreffen louter kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van de activiteiten. De deelnemende gemeenten aan het regioprogramma kopen hun goederen en diensten op maatschappelijk verantwoorde manier en duurzaam in. Voor de gemeente Nijmegen als penvoerder van het consortium is dit vastgelegd in het Nijmeegs Inkoopbeleid en het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Hierin zijn afspraken over ons inkoopbeleid vastgelegd, waarvan de belangrijkste zijn;

- We willen Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Dat betekent dat we bij de inkoop van producten, diensten en werkzaamheden de effecten op mensen, op de planeet en het milieu, en ook op winst en welvaart meenemen.
- Waar dat kan kopen we in bij lokale en/of regionale ondernemers. Daarmee dragen we concreet bij aan de werkgelegenheid in onze stad en regio

Bij het inkopen van externe goederen en diensten houden we rekening met de normbedragen zoals deze in de algemene inkoopvoorwaarden zijn opgenomen. Daarbij houden we vanzelfsprekend ook rekening met de aanbestedingswet. Opdrachten besteden we enkelvoudig of meervoudig onderhands aan, als het om bedragen tot een bepaalde norm gaat. Afhankelijk van de grootte van het te besteden bedrag kan het ook zijn dat we in heel Nederland of zelfs Europa ondernemers de gelegenheid geven om mee te doen aan de aanbesteding. Dit proces is zorgvuldig geborgd in de organisaties van de deelnemende gemeenten.

5. Kosten en financiering

De totale projectkosten voor uitvoering van dit regionaal programma bedragen € 1.585.000. Dit betreffen kosten voor het uitvoeren van meerdere activiteiten binnen drie verhaallijnen en een één additionele activiteit. Deze activiteiten en kosten hiervan zijn als volgt;

Kosten verhaallijn 1:	€ 805.000
Kosten verhaallijn 2:	€ 310.000
Kosten verhaallijn 3:	€ 420.000
Kosten extra activiteiten:	€ 50.000

De totale begroting voor het Rijk van Nijmegen sluit hiermee op € 1.585.000. Meer gedetailleerde informatie over deze activiteiten is te vinden in de bijlagen I t/m IV. Hier is voor elke activiteit beschreven wat er wordt uitgevoerd, op welke wijze de activiteit past binnen de verhaallijn, op welke wijze verleden, heden en toekomst met elkaar zijn verbonden, op welke doelgroepen de activiteit is gericht, wat de educatieve bijdrage van de activiteit is, welke kosten worden gemaakt en hoe deze worden gefinancierd. Het betreft hier louter de externe kosten voor de inhuur en inkoop van diensten, middelen, activiteiten, goederen, materialen etc.

Financiering

De kosten voor uitvoering van het regioprogramma worden als volgt gefinancierd:

Bijdrage gemeente Nijmegen	€ 372.100
Bijdrage gemeente Berg & Dal	€ 200.000
Bijdrage gemeente Wijchen	€ 69.000
Bijdrage gemeente Heumen	€ 25.000
Bijdrage gemeente Druten	€ 7.900
Cofinanciering derden	€ 118.500
Bijdrage provincie Gelderland	€ 792.500
Totaal beschikbare financiering	€ 1.585.000

De totaal beschikbare financiering bedraagt € 1.585.000 Dit bedrag is toereikend om alle kosten van het regioprogramma te dekken. Hiermee is de begroting voor het regioprogramma Rijk van Nijmegen sluitend.

Bijlage I: Activiteiten verhaallijn Market Garden

Activiteit 1.1: Grote officiële herdenking OMG75 bij Gavin Monument en monument De Oversteek

Toelichting op activiteit:	<p>Officiële herdenking OMG75 bij Generaal Gavin Monument en monument De Oversteek in het bijzijn van vele nationale en internationale hoogwaardigheidsbekleders, burgers en militairen. Vertegenwoordigers van 82nd Airborne Division zijn aanwezig.</p> <p>Samenwerking met vele lokale partijen SGAV, WWI, 17 SEP CIE, Gemeente Nijmegen, Basisschool de Oversteek, Basisschool Berg en Dal</p>
Passend binnen de verhaallijn Market Garden	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat op historische locaties in Groesbeek en Nijmegen door burgers, schoolkinderen en militairen herdacht wordt welke offers er gebracht zijn voor onze vrijheid.</p>
Verbinding verleden, heden, toekomst	<p>Het project kijkt terug op de historische gebeurtenissen van 75 jaar geleden en de prijs van vrijheid. Dit draagt bij aan debat over vrijheid en vrede nu, over actuele oorlogservaringen.</p>
Doelgroepen:	<p>Het project richt zich met op de gehele regio en de regionale basisschoolkinderen. Daarnaast zullen ook vele bezoekers uit de Verenigde Staten en Groot Brittannië aanwezig zijn.</p>
Educatieve bijdrage:	<p>Het project draagt bij aan het brede besef dat vrijheid geen vanzelfsprekendheid is/was.</p>
Kosten en financiering:	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen €100.000. Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Organisatie (tribunes, geluid, veiligheid) herdenking Gavinmonument. Kosten: €45.000- Organisatie (tribunes, geluid, veiligheid) herdenking Oversteek. Kosten: €45.000- Projectleiding. Kosten: €10.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal.</p>

Activiteit 1.2: Parachutelandingen dropzones Den Heuvel en Overasselt

Toelichting op activiteit:	Parachutelandingen dropzones in Overasselt en Groesbeek, Den Heuvel. Parachutelandingen met medewerking van 82nd Airborne Division, 11 ^e Luchtmobiele Brigade, Parachute Group Holland
Passend binnen de verhaallijn Market Garden	Deze activiteit past in de verhaallijn omdat op historische locaties in Groesbeek (Dropzone T) en in Overasselt de parachutisten evenals 75 jaar geleden de hemel kleurden en het begin aankondigende van Operatie Market Garden.
Verbinding verleden, heden, toekomst	Het project kijkt terug op de historische gebeurtenissen aan het begin van Operation Market Garden.
Doelgroepen:	Het project richt zich met name regio bewoners en schoolkinderen
Educatieve bijdrage:	Het project maakt onderdeel uit van de regionale educatieprojecten
Kosten en financiering:	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen €75.000</p> <p>Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Organisatie (crowdcontrol, verkeersmaatregelen, projectleiding) Paradropping Den Heuvel. Kosten €60.000- Organisatie paradropping Overasselt. Kosten €15.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten Berg en Dal en Heumen</p>

Activiteit 1.3: Living History Event

<p>Toelichting op activiteit</p>	<p>WOII-Basecamp met o.a. re-enactment (acteurs), 'displays' van het dagelijks leven, militair leven en voertuigen. Periode: 18-22 september 2019. Uitvalsbasis voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Educatieprogramma voor het primair en voortgezet onderwijs. - Rondwandelingen rondom thema's burgerleed, verzet en Jodenvervolging. - Concert(en) op het kampement - Ontvangst veteranen - Startpunt voor colonne die Bevrijdingsmuseum bezoekt tijdens de droppings - Kookworkshop 'eten in de hongerwinter' met o.a. bloembollen als ingrediënt. - Gastheer historische optocht OMG2019 - Workshops, lezingen, film , expositie en kunst-educatieve projecten, gekoppeld aan actualiteiten, bv War Child. <p>Samenwerking met scholen, culturele en educatieve instellingen, partners herinneringstoerisme</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat ze het dagelijks leven van september tot en met de frontstadperiode in beeld brengt.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Door te leren over het leven en het leed in oorlogs- en frontstadtijd in 1944/45, maar ook in de wereld van nu, worden bezoekers geprikkeld na te denken over hun eigen rol en opvattingen in de oorlogsproblematiek van dit moment.</p>
<p>Doelgroepen</p>	<p>Het project richt zich met name op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - leerlingen primair en voortgezet onderwijs - gezinnen met kinderen - veteranen en nabestaanden - Nijmegenaren en ander belangstellenden - Nieuwe Nederlanders, vluchtelingen, statushouders
<p>Educatieve bijdrage</p>	<p>Het basecamp vol met levende geschiedenis en tal van activiteiten stelt bezoekers, leerlingen in staat stellen om Operation Market Garden en de lokale Nijmeegse geschiedenis rondom september 1944 te onderzoeken, begrijpen en te herdenken en ook een relatie met het heden te kunnen maken.</p>
<p>Kosten en financiering</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 75.000 De kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma (educatiemateriaal, re-enactment, voertuigen, kampement etc). Kosten: € 30.000 - Voorzieningen (vergunningen, toiletwagens, electra, podia, tafels en stoelen etc). Kosten: € 18.000

	<ul style="list-style-type: none">- Communicatie en promotie. Kosten: € 2.000- Organisatiekosten (projectleider, scholen coördinator, security etc). Kosten: € 25.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door gemeente Nijmegen, diverse fondsen, sponsorgelden en inkomsten uit het educatief programma.</p>
--	--

Activiteit 1.4: Taptoe, Bevrijdingsconcert en Deutsches Requiem

Toelichting op activiteit:	<p>Op zaterdag 14 september zal in Groesbeek de start worden gegeven voor de herdenkingsactiviteiten tijdens een muzikale Taptoe, met medewerking van diverse internationaal befaamde korpsen.</p> <p>Op 17 september staat een optreden van Kamerkoor Muzimare met Deutsches Requiem op de agenda. Dit vindt plaats in het hervormde kerkje in Groesbeek.</p> <p>Op 20 september is er een waardig bevrijdingsconcert in concertgebouw De Vereeniging in Nijmegen</p>
Passend binnen de verhaallijn Market Garden	Deze activiteit past in de verhaallijn omdat het een waardige ouverture vormt van de regionale herdenkingsweek in september
Verbinding verleden, heden, toekomst	Het project kijkt terug op het begin van Operatie Market Garden.
Doelgroepen:	Het project richt zich met name op regionale bezoekers
Educatieve bijdrage:	Bij de Taptoe zijn onder andere twee jeugdorkesten betrokken. De muziekprogramma's spreken een zeer diverse groep aan, waardoor ook mensen met minder affiniteit met het herdenkingsprogramma kunnen deelnemen.
Kosten en financiering:	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen €60.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Taptoe muziekkorpsen, kosten: €22.000- Terrein, tribunes, organisatie. Kosten: €8.000- Deutsches Requiem. Kosten: €1.000- Bevrijdingsconcert Vereeniging. Kosten: €29.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal, gemeente Nijmegen, comité 4/5 mei</p>

Activiteit 1.5: LTF Kampement en Hell's Highway met historische voertuigen OMG2019

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>Kampement van “rijdend museum” van circa 280 bijzondere historische legervoertuigen op Klein Amerika in Groesbeek. Static display in Overasselt en Beek, educatief project met schoolkinderen Rijk van Nijmegen. Datum: 18 t/m 20 september 2019</p> <p>Doorkomst colonne historische voertuigen (OMG2019), publieksevenement. Lunchlocatie en display in Alverna/Wijchen. Static display in Nijmegen (nabijheid Oversteek) Datum: 22 september 2019</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn Market Garden</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat het de historische route markeert die de geallieerde troepen 75 jaar geleden volgden in de aanloop naar Operation Market Garden.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Het project kijkt terug op een bijzondere periode in de aanloop naar de bevrijding van Nederland. Door het “beleven” van het verleden kun je reflecteren op het heden: niet alleen terugkijken maar juist verbinden met de actualiteit.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>Het project richt zich op scholen in het Rijk van Nijmegen en op bewoners en bezoekers van het Rijk van Nijmegen, jong en oud.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>Het project herinnert ons er aan dat de vrijheid vele offers gevraagd heeft.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen €120.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kampement Klein Amerika. Kosten: €15.000 - Kosten doorkomstgemeenten. Kosten: €75.000 - Extra Verkeersmaatregelen. Kosten: €20.000 - Educatief programma (ontvangst scholen). Kosten: € 10.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal, Heumen, Wijchen en Nijmegen</p>

Activiteit 1.6: Waalcrossing Oversteek Event

<p>Toelichting op activiteit</p>	<p>De historische locatie (NYMA-terrein) naast de brug “De Oversteek” is tussen 20 en 22 september het toneel van tal van samenhangende activiteiten. Een kleine greep:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eindstation historische optocht OMG2019 met static display voertuigen - multimediaal spektakel met licht, theater en muziek - Cultureel en muzikaal festival - Oversteek met historische vaartuigen inclusief historisch verantwoord re-enactment - Diverse vormen van (her)beleven van het gevoel van WOII, met educatieve doeleinden: lezingen, workshops, tekenen, koken, eten, entertainment etc <p>Een deel van de activiteiten wordt gedurende het voorjaar van 2019 samen met de bewoners en leerlingen van Nijmegen ontwikkeld: community building.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat ze, precies 75 jaar na dato, op een historische locatie Nijmegenaren en andere bezoekers bij elkaar brengt om samen te herdenken, te beleven en ook te vieren.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Het herdenken en vieren van vrijheid kan op veel manieren: we sluiten aan bij de manieren waarop dat 75 jaar geleden ging, maar zoeken ook nadrukkelijk vormen die aanslaan bij de jongere generaties, zoals MBO-leerlingen</p>
<p>Doelgroepen</p>	<p>Het project richt zich met name / specifiek op</p> <ul style="list-style-type: none"> - leerlingen primair en voortgezet onderwijs, met nadruk op MBO-jongeren - gezinnen met kinderen - veteranen en nabestaanden - Nijmegenaren en ander belangstellenden - Nieuwe Nederlanders, vluchtelingen, statushouders
<p>Educatieve bijdrage</p>	<p>Jongeren bereik je niet alleen met het herhalen en zichtbaar maken van hoe het vroeger was, maar juist met het inzichtelijk maken wat vrijheid voor hen nu betekent. Die verbinding proberen we te maken.</p>
<p>Kosten en financiering</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 250.000</p> <p>De kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma (educatiemateriaal, re-enactment, vaartuigen, lichtshow, theater, aankleding, regisseur, acteurs etc). Kosten: €120.000 - Voorzieningen (vergunningen, toiletwagens, electra, podia, decor, tafels en stoelen,

	<p>inrichting terrein, horeca etc). Kosten: € 50.000</p> <ul style="list-style-type: none"> - Communicatie en promotie. Kosten € 20.000 - Organisatiekosten (projectleider, coördinatoren cultuur en educatie, security etc.) Kosten: € 60.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door gemeente Nijmegen, diverse fondsen, sponsorgelden en inkomsten horeca.</p>
--	---

Activiteit 1.7 : 75 keer Sunset March

<p>Toelichting op activiteit</p>	<p>Bij de opening van de brug “De Oversteek” (bijna 5 jaar geleden) is het grootste openbare kunstwerk van Nijmegen gepresenteerd: 48 lantaarn die vanaf de zonsondergang één voor één aangaan. Zij herdenken de 48 leden van de 82nd Airborne Division die het leven lieten tijdens de “oversteek”. Sinds dag 1 loopt iedere dag een veteraan de sunset march, waarbij hij of zij in het tempo van de verlichting de brug oversteekt. In 2019 gaan 75 verschillende groepen Nijmegenaren en anderen deze dagelijkse oversteek maken: scholen, woonzorgcentra, AZC-bewoners, wijkagenten, de verschillende wijken, Raden van bestuur, loodgieters etc etc, en als eerste de Nijmeegse gemeenteraad. Doel is dat in heel Nijmegen (en ook daarbuiten uiteraard) meer bekendheid en betrokkenheid ontstaat met dit bijzondere stukje Nijmeegse oorlogsgeschiedenis. Vindt plaats gedurende 2019.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat ze, in het herdenkingsjaar 2019, op een bijzondere historische locatie Nijmegenaren en andere bezoekers bij elkaar brengt.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Een dramatische, historische gebeurtenis van 75 jaar geleden, “jonge” veteranen met hun eigen oorlogsverhalen, nieuwe generaties Nijmegenaren die kennis nemen van heldendaden van toen, leren over opoffering, lijden en de prijs van vrijheid. Dit draagt bij aan debat over vrijheid en vrede nu, over actuele oorlogservaringen.</p>
<p>Doelgroepen</p>	<p>Het project richt zich op heel Nijmegen, en op groepen van buiten de stad die deze ervaring ook willen meemaken.</p>
<p>Educatieve bijdrage</p>	<p>In het project zit voor iedere groep die meeloopt het aanbod om vooraf of achteraf een lezing door de Club van 31 (de vaste groep van de Sunset March), een historische film, of een andere passende vorm van inhoudelijke informatievoorziening te krijgen.</p>
<p>Kosten en financiering</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 50.000 De kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoudelijke ondersteuning 75 oversteken (sprekers, filmvertoningen, etc.). Kosten: € 20.000 - Werving groepen. Kosten: € 5.000 - PR en communicatie, dagelijkse foto. Kosten: € 20.000 - Projectleiding Kosten: € 5.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door gemeente Nijmegen.</p>

Activiteit 1.8: Overkoepelend thematisch programma Market Garden

Toelichting op activiteit	Naast de wat grotere herdenkingen en evenementen in september 2019 staan er tientallen kleinere initiatieven op het programma, met uiteenlopende doelgroepen, op diverse locaties in stad en regio. Veel aandacht gaat daarbij uit naar het beleven van het oorlogsverhaal middels specifieke wandel- en fietstochten, battlefield tours en archeologische rondleidingen. Er zijn feestelijkheden zoals taptoes, concerten, muzikale optochten en er komen permanente markeringen op bijzondere plaatsen.
Passend binnen de verhaallijn	Deze activiteiten passen in de verhaallijn omdat ze aansluiten bij de gebeurtenissen van september 1944.
Verbinding verleden, heden, toekomst	Door het “beleven” van het verleden kun je reflecteren op het heden: niet alleen terugkijken maar juist verbinden met de actualiteit.
Doelgroepen	Het project richt zich op bewoners en bezoekers van het Rijk van Nijmegen, jong en oud.
Educatieve bijdrage	Veel van de activiteiten kennen een educatieve component. Daarbij haken we aan bij het overkoepelende regionale educatieve programma, waarbij het WOII Infocentrum een centrale rol vervult.
Kosten en financiering	De geraamde kosten voor deze projecten € 75.000 De projecten worden voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door gemeenten en financiering door derden.

Bijlage II: Activiteiten verhaallijn Veritable

Activiteit 2.1: Water als Wapen

Toelichting op activiteit:	Water als Wapen, grootschalig monument/landmark als permanente herinnering aan de inundaties en evacuaties van de Ooijpolder/Duffelt, wandelroute met informatiepanelen
Passend binnen de verhaallijn Veritable	Deze activiteit past in de verhaallijn omdat het kunstwerk gesitueerd wordt op de Nederlands-Duitse grens, op een historische locatie, nabij de in de oorlog verwoeste Thornsche Molen. Tijdens Operatie Veritable zijn alle inwoners uit de Ooijpolder en Duffelt geëvacueerd toen de bezetter de polders onder water zette. Dit terugkeer was van huis en haard weinig meer over. Dit monument is een blijvende herinnering aan dit burgerleed.
Verbinding verleden, heden, toekomst	Het project kijkt terug op het burgerleed tijdens de evacuatie van de Ooijpolder en de Duffelt, zowel aan Nederlandse als aan Duitse zijde van de grens. Op een eigentijdse wijze ontstaat een grensoverschrijdend monument. Door middel van informatiepanelen en een digitale presentatie krijgen bezoekers inzicht in de offers die ook burgers hebben gebracht.
Doelgroepen:	Het project richt zich op regionale bewoners en bezoekers.
Educatieve bijdrage:	Het project draagt bij aan het besef dat wij zuinig moeten omspringen met onze vrijheid en nooit mogen vergeten wat het heeft gekost om die vrijheid te verwerven.
Kosten en financiering:	De geraamde kosten voor dit project bedragen €125.000 Deze kosten bestaan uit: Evacuatie monument (hout, kunstenaar, realisatie, plaatsing). Kosten: €85.000 Wandelroute met informatiepanelen. Kosten: €40.000 Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal, gemeente Kranenburg(D) en Euregio Rijn Waal.

Activiteit 2.2: Foto's in de stad "Het gezicht van de oorlog" en "hoe beleef ik de vrijheid?"

<p>Toelichting op activiteit</p>	<p>Er zijn diverse initiatieven die het verhaal van oorlog, vrede, vrijheid en herdenken in de stad zichtbaar willen maken, maar ook willen koppelen aan de actualiteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Het gezicht van de oorlog", de Nijmeegse slachtoffers letterlijk een gezicht geven: foto's op verschillende locaties in de stad, etalages, woonhuizen, op straat. Passend bij educatief programma. Vindt plaats gedurende herdenkingsperiode. De verhalen bij de foto's worden opgehaald bij de Nijmeegse bevolking. - "Hoe beleef ik de vrijheid, hoe herdenk ik WOII?" een fotowedstrijd voor heel Nijmegen. Amateur- en vakfotografen kunnen het hele jaar foto's inzenden. Een jury kiest de (75) mooiste foto's. Die worden voorgelegd aan het publiek. De mooiste 25 foto's worden op 4 mei 2020 getoond op Plein 44 in trotters (mobiele borden). <p>Doel van de actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verbeelden van het verleden - Mooi beeldmateriaal over de herdenking verzamelen - Een groep beeldliefhebbers betrekken bij het herdenkingsjaar - De verbinding leggen tussen alle herdenkingsevenementen -
<p>Passend binnen de verhaallijn</p>	<p>Deze activiteiten passen in de verhaallijn omdat ze , zowel tijdens het herdenkingsjaar 2019/2020 als na afloop het effect van de oorlog zichtbaar maken en zo oproepen tot "nooit weer".</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>We laten niet alleen het verleden zien, maar betrekken de stad bij de herdenkingen in het jubileumjaar. Fotograferen betekent bewust kijken, bewust meemaken, je verdiepen in het waarom.</p>
<p>Doelgroepen</p>	<p>Het project richt zich op heel Nijmegen (als consument) en op ondernemers, winkeliers, fotografen, leerlingen als actieve participanten.</p>
<p>Educatieve bijdrage</p>	<p>"Een foto zegt meer dan 1000 woorden", beelden blijven beter en langer hangen, kunnen vaker worden gebruikt bij educatie en communicatie.</p>
<p>Kosten en financiering</p>	<p>De geraamde kosten voor deze project bedragen € 60.000</p> <p>De kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projectleiding/werving. Kosten: € 5.000 - Proces verhalen ophalen. Kosten € 5.000 - Materialen. Kosten: € 15.000 - Vormgeving en drukwerk: € 15.000 - Plaatsing trotters en borden, vergunningen etc. Kosten: € 20.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door gemeente Nijmegen.</p>

Activiteit 2.3: Duurzame herdenkingskaart

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>Duurzame Herdenkingskaart 44-45 van het Euregionale gebied waarin zich Operatie Market Garden en het Rijnlandoffensief hebben afgespeeld. Samenwerking met regio Achterhoek en een deel van de Niederrhein</p> <p>Diverse filmvoorstellingen, o.a. Krieg am Niederrhein met beelden van oorlog en bevrijding in Bevrijdingsmuseum</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn Veritable</p>	<p>De herdenkingskaart nodigt bezoekers uit het gebied in te trekken en kennis te nemen van de belangrijkste locatie tijdens het Rijnland offensief. De diverse filmvoorstellingen uit de periode van operation Veritable dragen bij aan verdere kennis.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Het project kijkt terug op de cruciale betekenis van het Rijnlandoffensief voor de bevrijding van Nederland. Door middel van de kaart worden bezoekers uitgenodigd zelf het gebied te bezoeken en kennis te maken met de gastvrijheid van de huidige bewoners aan beide zijden van de grens.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>De kaart is vooral bedoeld voor de toeristisch-recreatieve markt en voor de scholen.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>Door de kaart en de filmvoorstellingen wordt de kennis over deze periode in de geschiedenis versterkt.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen €75.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwerp, research, rechten, drukkosten herdenkingskaart. Kosten € 65.000 - Filmvoorstellingen . Kosten: €10.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal en Euregio Rijn Waal</p>

Activiteit 2.4: Overkoepelend thematisch programma Veritable

Toelichting op activiteit:	In de periode januari tot en met maart 2020 staan, naast een aantal grootschalige activiteiten, tientallen kleinere initiatieven op de kalender, variërend van herdenkingen, battlefieldtours en wandelingen. In de Ooijpolder en de Duffelt wordt vooral stilgestaan bij het burgerleed aan beide zijden van de grens als gevolg van de intense oorlogshandelingen.
Passend binnen de verhaallijn Veritable	Operatie Veritable, ook bekend als de Slag om het Reichswald, was een militaire operatie van de Britse 21e Legergroep onder leiding van veldmaarschalk Bernard Montgomery tijdens de Tweede Wereldoorlog. Modder en nog eens modder. Dat is de herinnering van iedereen die aan de Wylerbaan in Groesbeek gevochten heeft. Operatie Veritable begint in de ochtend van 8 februari 1945 met een onvoorstelbaar grote troepenmacht aan een opmars naar Duitsland. Door de dagenlange regen, de inundaties in de Ooijpolder en het verzet van de Duitsers, verloopt die opmars maar zeer langzaam. Al vele jaren vinden in februari gezamenlijke herdenkingen plaats in Groesbeek en Donsbruggen (D)
Verbinding verleden, heden, toekomst	Bij de uitwerking van de verschillende activiteiten zal telkens de verbinding met het heden gelegd worden.
Doelgroepen:	De activiteiten richten zich op vooral op de toeristisch-recreatieve markt, regiobewoners en de scholen.
Educatieve bijdrage:	De activiteiten worden opgenomen in de activiteitenkalender voor het Rijk van Nijmegen en verspreid via het infocentrum WO2 en via de scholen.
Kosten en financiering:	Kosten overkoepelend thematisch programma Veritable: € 50.000. Deze kosten bestaan uit: tientallen kleine initiatieven op de kalender, variërend van herdenkingen, battlefieldtours en wandelingen Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.

Bijlage III: Activiteiten verhaallijn Bevrijding / Canadezen

Activiteit 3.1: Documentaire & expositie

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>Documentaire “In de voetsporen van Josephine Baker” In oktober 1944 trad in “Café van Lin” te Overasselt de wereldberoemde revuester Josephine Baker op. Drie avonden achtereenvolgens gaf zij een daverende show met vele verkleedpartijen. Dat deze 'Zwarte Parel' voor het Franse verzet werkte, wist toen nog bijna niemand. Henny van Lin was erbij en heeft bewust deze avonden meegemaakt</p> <p>Expositie van beeldende kunst, geïnspireerd op het thema bevrijding. Elk kunstwerk is in feite een ode aan de bevrijding door de Canadezen in Wijchen, en de vrijheid die we sedertdien ervaren. Door 15 tot 20 beeldende kunstenaars, uit verschillende disciplines, wordt het thema vrijheid in beeld gebracht. Dat gebeurt op een bijzonder locatie: in het Wijchens Meer. De kunst-expositie wordt gekoppeld aan de tentoonstelling van het museum kasteel Wijchen. Zo ontstaat er een verbindend geheel van beseffen tussen het kasteel in het centrum en het Wijchens Meer</p> <p>In de regio zullen diverse regionale tentoonstellingen en exposities worden opgezet, waaronder Bezet, Bevrijd & Geplunderd.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn Bevrijding</p>	<p>Deze activiteiten passen in de verhaallijn omdat bij alle drie de activiteiten de bevrijding centraal staat en de brug met de huidige tijd gelegd wordt.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>De activiteiten verbinden verleden en heden onder andere door middel van moderne kunst en eigentijdse exposities.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>De activiteiten richten zich voornamelijk op regio bewoners en toeristen.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>Door de aard van de activiteiten komt een bewustwordingsproces op gang.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>De geraamde kosten voor deze projecten bedragen € 170.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Productiekosten documentaire Josephine Baker. - Kosten: € 70.000,- - Beeldende kunst expo Kasteel Wijchen. Kosten : €60.000 - Diverse regionale tentoonstellingen. Kosten: €40.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten Heumen, Wijchen, Nijmegen en Berg en Dal</p>

Activiteit 3.2: Herdenkingskrant

<p>Toelichting op activiteit</p>	<p>In september 2019 verschijnt in de hele regio de Remember Septemberkrant. De krant presenteert het verhaal van de Tweede Wereldoorlog en deze regio in samenhang en legt de relatie tussen toen en nu. De focus ligt daarbij op de jaren '44 en '45: vooral Market Garden en in samenhang daarmee de frontlinieperiode en de bevrijding en het verzet. Nadruk ligt uiteraard op de agenda met alle regionale activiteiten rondom de 75^e herdenking van OMG tot aan 5 mei. Doel is kennisoverdracht en de lezers attent maken op de regionale organisaties die deze periode centraal stellen en de plekken waar de sporen van de oorlog zichtbaar zijn. Dit kunnen musea, monumenten en luisterstenen zijn, maar ook begraafplaatsen, bunkers en loopgraven etc.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat alle aspecten van de bevrijding en oorlogsgeschiedenis tussen september 1944 en mei 1945 aan bod komen.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Door lezers te laten leren van het verleden, creëert de krant bewustwording voor de actuele kwesties van oorlog en vrede in de wereld.</p>
<p>Doelgroepen</p>	<p>De totale oplage van de krant wordt ca. 190.000 en de krant zal verspreid worden in de gemeenten Nijmegen, Berg en Dal, Heumen, , Beuningen, Wijchen, Druten, Mook en Middelaar en Over-Betuwe. Het betreft hier alle huishoudens in de genoemde gemeenten, VVV's, hotels, campings en andere verblijfsaccommodaties.</p>
<p>Educatieve bijdrage</p>	<p>De jeugd wordt betrokken middels de special kidskrant, als onderdeel van de krant.</p>
<p>Kosten en financiering</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 50.000 De kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redactie, productie, begeleiding. Kosten: € 30.000 - Drukwerk en verzending . Kosten: € 20.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door alle regiogemeenten en advertentie-opbrengsten.</p>

Activiteit 3.3: Bevrijdingsfestival

Toelichting op activiteit:	Een feestelijk programma met o.a. live muziek en film, boekverkoop, radioshow, kindervrijmarkt, historische voertuigen en vele andere activiteiten. Tentoonstelling 'WO2 in Film en Beeld', over rol van historische films en series en ons beeld over WO2, A Bridge too Far, 'Allo 'Allo en Band of Brothers en minder bekende films en series.
Passend binnen de verhaallijn Bevrijding	Een feestelijk programma voor jeugd, gezinnen en de toeristische bezoekers met o.a. live muziek en film, boekverkoop, radioshow, kindervrijmarkt, historische voertuigen en vele andere activiteiten.
Verbinding verleden, heden, toekomst	We naderen het belangrijke kantelpunt van 'memory to history'. Immers, over enkele jaren zullen er geen tijdgenoten meer zijn die de Tweede Wereldoorlog destijds bewust hebben meegemaakt. Daarmee verdwijnt het 'eigenaarschap' van dit culturele erfgoed en zullen we ons moeten opmaken voor het overdragen hiervan naar de nieuwe generaties. Het bevrijdingsfestival draagt hieraan bij.
Doelgroepen:	Het project richt zich op gezinnen, kinderen/jongeren, toeristen, recreanten, ouderen, inwoners Berg en Dal en omgeving, regionale bezoekers, internationale bezoekers.
Educatieve bijdrage:	Het project draagt bij aan het vieren van de vrijheid.
Kosten en financiering:	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 45.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Festivalprogramma. Kosten: €45.000 <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal en Bevrijdingsmuseum</p>

Activiteit 3.4: Lezing

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>Met de Vrede van Nijmegen komt er in 1678 een tijdelijk einde aan de oorlogen die Europa teisterden. In de Waalstad sloten onder meer Spanje, Frankrijk, Zweden, de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en het Heilige Roomse Rijk vredesverdragen om verschillende oorlogen op het Europese continent te beëindigen. In veel Europese landen heeft de Vrede van Nijmegen een plaats gekregen in de geschiedenisboeken als een cruciaal moment in de Europese geschiedenis.</p> <p>De Vrede van Nijmegen Penning is een tweejaarlijkse onderscheiding die wordt uitgereikt aan een internationale hoofdrolspeler die zich ingezet heeft voor vrede in Europa. Het is de vijfde keer dat de Vrede van Nijmegen Penning wordt uitgereikt. Eerdere penningen gingen naar Jacques Delors, Umberto Eco, eurocommissaris Neelie Kroes en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.</p> <p>De Vrede van Nijmegen Penning is een initiatief van de gemeente Nijmegen, de Radboud Universiteit Nijmegen en NXP Semiconductors N.V. en wordt ondersteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn:</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat het thema van de Vrede van Nijmegen Penning 2020 het thema 75 jaar Vrijheid heeft meegekregen. De (internationale) laureaat stelt zijn lezing uiteraard in het teken van vrijheid en vrede. Vanwege de 75^e herdenking komt er een uitgebreid side programma in de stad, passend bij de achtergrond en de lezing van de laureaat.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Nijmegen profileert zich als Europese vredesstad in het verleden, heden en toekomst.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>Iedereen is welkom bij de uitreiking en het nevenprogramma. Afhankelijk van wie de penning daadwerkelijk gaat ontvangen wordt een maatwerk uitreiking en nevenprogramma ontwikkeld. In het nevenprogramma zit ook altijd een educatieve component.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>Het project leert ons / herinnert ons / draagt bij aan de bewustwording van 75 jaar vrijheid en wat vrijheid (internationaal) betekent.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>De kosten voor het side programma zijn € 30.000 Die kosten zijn verdeeld over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scholenprogramma/educatief programma € 15.000 - Visualisaties in de stad € 10.000 - Drukwerk, verspreiding € 5.000 - <p>Alleen het side programma doet een beroep op extra middelen, deze kosten komen bovenop de reguliere kosten voor dit project a € 105.000 (gemeente € 50.000 en partners €55.000).</p>

Activiteit 3.5: Faces to Graves

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>Faces to Graves: namen en foto's bij alle 2.590 graven en 1.029 vermisten op de Canadese Erebegraafplaats in Groesbeek, waardoor een virtueel monument ontstaat.</p> <p>Samenwerking met EF Tours Canada, stille tocht met oa 2.500 Canadese studenten van Groesbeek centrum naar Canadese Erebegraafplaats,</p> <p>Officiële herdenking door Canadese regering (Veterans Affairs) op de Canadese Erebegraafplaats.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn Bevrijding</p>	<p>Deze activiteit past in de verhaallijn omdat op de Canadese militaire begraafplaats in Groesbeek militairen van de geallieerde strijdkrachten liggen die zijn gesneuveld in de strijd om de vrijheid.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>Het project is gericht op het verzamelen en beschikbaar stellen van levensverhalen, documenten, redactionele verhalen en foto's van de gevallen militairen. Namen, geboorte- en overlijdensdata en gegevens over de militaire achtergrond zijn vaak wel bekend. Maar nadere persoonlijke gegevens over de gesneuvelde militairen zijn meestal slechts zeer beperkt beschikbaar. Wij willen dat ieder van hen door een foto en een verhaal over zijn leven beter kan worden herinnerd opdat zij nooit worden vergeten.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>Het project richt zich vooral op middelbare scholieren uit de regio, samen met Canadese scholieren.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>Door het project Faces tot Graves krijgt de huidige jeugd inzicht in de achtergronden van hun leeftijdsgenoten die 75 jaar geleden hier gesneuveld zijn.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>De geraamde kosten voor dit project bedragen € 50.000 Deze kosten bestaan uit:</p> <p>Research namen. Kosten: €30.000 Stille tocht. Kosten: €5.000 Herdenking Canadese regering. Kosten: €15.000 Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeente Berg en Dal, Veterans Affairs Canada, EF Tours Canada</p>

Activiteit 3.6 Overkoepelend thematisch programma Bevrijding Canadezen

<p>Toelichting op activiteit:</p>	<p>In de periode maart tot en met mei 2020 staan, naast een aantal grootschalige activiteiten, tientallen kleinere initiatieven op de kalender, variërend van herdenkingen, bevrijdingsconcerten, vrijheidswandelingen en vredesinitiatieven.</p>
<p>Passend binnen de verhaallijn Veritable</p>	<p>Na de mislukte Operatie Market Garden en als gevolg van Operatie Veritable lukt het de geallieerden troepen in maart 1945 eindelijk door de Duitse verdediging te breken en kon de Rijn worden overgestoken. Het noordelijke deel van Nederland werd daarom bevrijd vanuit het oosten, vanaf Duits grondgebied.</p> <p>Het overgrote deel van Nederland is bevrijd door Canadese troepen of troepen onder Canadees bevel. Ondanks de grootschalige Canadese inzet en de betekenis daarvan voor Nederland, is die inzet tot op heden onderbelicht gebleven. De eerste en tevens meest massale inzet van Canadezen was de Slag om de Schelde. Later zijn Canadese eenheden ingezet bij de bevrijding van oost Nederland en in west Nederland om daar een tijdelijk militair gezag te vestigen. Hierbij kwamen ongeveer 4.100 Canadese militairen om het leven. De meesten van hen zijn begraven op de erevelden in Bergen op Zoom, Groesbeek en Holten.</p>
<p>Verbinding verleden, heden, toekomst</p>	<p>De bevrijding door de Canadezen krijgt in 2020 meer aandacht dan in het verleden, onder ander door de samenwerking door de zogenaamde Canada-gemeenten, waaronder Berg en Dal. De Canada-gemeenten werken aan het zichtbaar maken van het eigen bevrijdingsverleden in samenwerking met lokale initiatieven. Het gaat hierbij niet alleen om de geschiedenis, maar ook om een bijdrage te leveren aan de bewustwording van de waarde van vrede, vrijheid en democratie nu en in de toekomst.</p>
<p>Doelgroepen:</p>	<p>De activiteiten richten zich op vooral op de toeristisch-recreatieve markt, regiobewoners en de scholen.</p>
<p>Educatieve bijdrage:</p>	<p>De activiteiten worden opgenomen in de activiteitenkalender voor het Rijk van Nijmegen en verspreid via het infocentrum WO2 en via de scholen.</p>
<p>Kosten en financiering:</p>	<p>Kosten overkoepelend thematisch programma bevrijding Canadezen: € 75.000.</p> <p>Deze kosten bestaan uit: tientallen kleine initiatieven op de kalender, variërend van herdenkingen, bevrijdingsconcerten, vrijheidswandelingen en vredesinitiatieven herdenkingen, battlefieldtours en wandelingen</p> <p>Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.</p>

Bijlage IV: Extra activiteiten Rijk van Nijmegen

Activiteit 4.1: Regionaal Educatief Programma

Het Infocentrum WO2 Nijmegen vormt de spil voor de activiteiten rondom de Gelderland Herdenkt activiteiten in het Rijk van Nijmegen. Het Infocentrum WO2 biedt een introductie voor de WO2 geschiedenis van het Rijk van Nijmegen en verwijst door naar andere WO2 organisaties, musea, monumenten, erfgoed, luisterstenen en uiteraard alle activiteiten die in het kader van 75 jaar Gelderland Herdenkt in onze regio worden georganiseerd.

Voor scholen is een bezoek aan het Infocentrum WO2 de manier om lessen over de Tweede Wereldoorlog mee te verrijken en leerlingen en studenten de regionale geschiedenis te laten ontdekken.

Via de website van het Infocentrum WO2 Nijmegen zullen alle activiteiten in het Rijk van Nijmegen gecommuniceerd worden. Ook alle educatieprojecten worden hier gebundeld en aangeboden, zoals de ontwikkelde lesprogramma's en educatieve tochten.

In de educatieve programma's komen de volgende zaken aan de orde:

- Het onderzoeken van hedendaagse begrippen zoals vrijheid, democratie, mensenrechten en vrede.
- De geschiedenis verbinden aan de actualiteit van oorlog en vluchtelingenstromen.
- Kinderen en jongeren meer betrekken bij de betekenis van Market Garden en het belang van de operatie voor de bevrijding van Nederland.

De educatieve programma's passen in het regionale thema 'Leven in vrijheid'. Dit bestaat uit vier onderdelen:

1. Lesbrieven

Aan de hand van het lokale verhaal over de oorlog en bevrijding zullen meerdere lesbrieven ontwikkeld worden. Deze lesbrieven zijn een up-date en verbeterde versie van soortgelijke producten uit 2014.

2. Bezoek aan een historisch museum/tentoonstelling over de bevrijding

De leerlingen worden meegenomen in de verhalen van het Rijk van Nijmegen ten tijde van de bevrijding rondom Market Garden (1944). Leerlingen bezoeken een museum in of dichtbij hun woonplaats waar zij een tentoonstelling gaan zien over de bevrijding.

3. Rondwandeling langs oorlogsmonument en verdieping

Tijdens deze les brengt de klas onder begeleiding van een kunstenaar een bezoek aan een plek in de omgeving van de school waar de geschiedenis van WOII een rol speelt: een herdenkings- of vredesmonument of een kerkhof waar oorlogsslachtoffers een plek hebben.

4. Reflectie en verwerking

De leerlingen reflecteren op een geheel eigen wijze op het bezoek aan de tentoonstelling en de rondwandeling langs het oorlogsmonument. Afhankelijk van de keuze die de school maakt, vindt de verwerking in een cultuur-educatief programma plaats via muziek, een theatervoorstelling, foto's en filmpjes óf de school neemt deel aan het project de Kidskrant van het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek. De Kidskrant is een nieuw onderdeel van de Remember September krant, die het Bevrijdingsmuseum elk jaar verspreid huis aan huis, met een oplage van 150.000.

Doelgroep

Basisschool leerlingen van groep 6 / 7 / 8

Partners:

- Museum het Valkhof
- Nationaal Bevrijdingsmuseum Groesbeek
- Museum Kasteel Wijchen
- WO2Gld (Versterking Herinnering WO2 Gelderland)
- Cultuurknooppunt Wijchen-Beuningen
- Lindenberg (WO II Infocentrum en Cultuur en School)
- Regionaal archief Nijmegen
- Bibliotheek Wijchen

Voor dit additionele regionale educatieve programma is € 50.000 begroot. Het project wordt voor 50% gefinancierd uit de provinciale subsidie en voor 50% door de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.

Bijlage V: Begroting regioprogramma Rijk van Nijmegen

		Kosten		Financiering	
		Interne kosten	Externe kosten	Eigen bijdrage regio	Subsidie provincie
Verhaallijn 1: Market Garden					
Nr.	Titel activiteit				
1	Herdenkingen, exposities en publicaties		€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000
2	Dropping		€ 75.000	€ 37.500	€ 37.500
3	Living History Event		€ 75.000	€ 37.500	€ 37.500
4	Concert		€ 60.000	€ 30.000	€ 30.000
5	LTF: Kampenement		€ 120.000	€ 60.000	€ 60.000
6	Waalcrossing Oversteek evenement		€ 250.000	€ 125.000	€ 125.000
7	75 keer de oversteek maken		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
8	Overkoepelend thematisch programma Market Garden		€ 75.000	€ 37.500	€ 37.500
	Totaal	€ -	€ 805.000	€ 402.500	€ 402.500
Verhaallijn 2: Veritable					
Nr.	Titel activiteit				
1	Water als wapen		€ 125.000	€ 62.500	€ 62.500
2	Visualisaties in de stad: gezicht van de oorlog en meer		€ 60.000	€ 30.000	€ 30.000
3	Duurzame herdenkingskaart 1944-1945		€ 75.000	€ 37.500	€ 37.500
4	Overkoepelend thematisch programma Veritable		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
	Totaal	€ -	€ 310.000	€ 155.000	€ 155.000
Verhaallijn 3: Bevrijding Canadezen					
Nr.	Titel activiteit				
1	Film, tentoonstelling en expositie		€ 170.000	€ 85.000	€ 85.000
2	Herdenkingskrant		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
3	Bevrijdingsfestival		€ 45.000	€ 22.500	€ 22.500
4	Lezing ontvanger VVN-penning		€ 30.000	€ 15.000	€ 15.000
5	Evenement Faces to Graves		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
6	Overkoepelend thematisch programma Bevrijding Canadezen		€ 75.000	€ 37.500	€ 37.500
	Totaal	€ -	€ 420.000	€ 210.000	€ 210.000
Totaal verhaallijnen Regioprogramma Rijk van Nijmegen		€ -	€ 1.535.000	€ 767.500	€ 767.500
Additionele activiteiten					
Nr.	Titel activiteit				
1	Regionaal educatief programma		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
	Totaal	€ -	€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000
TOTAAL REGIOPROGRAMMA RIJK VAN NIJMEGEN		€ -	€ 1.585.000	€ 792.500	€ 792.500

Bijlage VI: Totaalkalender Rijk van Nijmegen per maand

Rijk van Nijmegen																																	
Nijmegen																																	
Berg en Dal																																	
Heumen																																	
Druten																																	
Wijchen																																	
september-2019																																	
WAT	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																
expositie over evacuees weesinrichting	Kinderdorp Neerbosch																																
expositie archeologische sporen WOII	Huis Nijmeegse Geschiedenis																																
Sunset March	Brug de Oversteek																																
expositie "American friendship came across the water"	Stevenskerk																																
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																
project Frontlijnen	overal																																
Vrijheidscollages	diverse locaties																																
Openstelling Valkhofbunker	Valkhofbunker																																
rondleiding thema WOII	Archeologie-depot																																
Monumentendag	stadsbreed																																
VERON Zendamateurs basecamp	NYMA-terrein																																
expositie Friendship Albany-Nijmegen	NYMA-terrein																																
filmvoorstelling NBIB	Vereeniging																																
Bevrijdingsconcert	Vereeniging																																
officiële herdenking OMG	Oosterhoutsedijk																																
Oversteek-evenement	NYMA-terrein																																
OMG2019 historische optocht	stad																																
Nationale Vredesweek	regio																																
herdenking oorlogsdoden Hees en onthulling bord	Hees																																
Taptoe, Bevrijdingsconcert en Deutsches Requiem	Groesbeek																																
Officiële herdenking OMG75 bij Gavin Monument	Groesbeek																																
Parachutelandingen dropzone T, Den Heuvel	Groesbeek																																
LTF Kampement op Klein Amerika, 30th Corps	Groesbeek																																
Bevrijdingsfestival	Bevrijdingsmuseum																																
Concert Market Garden	Bevrijdingsmuseum																																
Herdenkingsdienst	Leuth																																
Publieksdag Market Garden	Bevrijdingsmuseum																																
Herdenking 17 september	Breedeweg																																
Tentoonstelling	Groesbeek, Kranenburg (D)																																
Kinderspeurtocht	Groesbeek																																
Gedichtenwedstrijd met voordrachten	Druten																																
foto tentoonstelling oorlog, bevrijding en Airstrip de Kluis	Malden																																
tentoonstelling WOII artefacten	Buurderij Overasselt																																
parachutelandingen	Overasselt																																
tentoonstelling, educatief project, rondleidingen	ateliëmuseum Jac Maris, Overasselt																																
expositie en documentaire "Joshepine Baker was here"	Voormalig café Van Lin Overasselt																																
vertelochtend oorlogservaringen	Buurderij Overasselt																																
static display legervoertuigen	Malden																																
static display legervoertuigen	Alverna																																
tentoonstelling ervaringen van de oorlog	Museumkasteel Wijchen																																

oktober-2019																																				
Wat	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																			
expositie over evacuees weesinrichting	Kinderdorp Neerbosch																																			
expositie archeologische sporen WOII	Huis Nijmeegse geschiedenis																																			
Sunset March	Oversteek																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
project Frontlijnen	overal																																			
Nacht van de Ommetjes	stadsbreed																																			
rondleiding thema WOII	Archeologisch Depot																																			
Openstelling Valkhofbunker	Valkhofbunker																																			
024 Geschiedenis	Huis Nijmeegse geschiedenis																																			
expositie met trotters in openbare ruimte "Frontlijnen"	Waalkade																																			
november-2019																																				
Wat	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																			
expositie over evacuees weesinrichting	Kinderdorp Neerbosch																																			
expositie archeologische sporen WOII	Huis Nijmeegse geschiedenis																																			
Sunset March	Oversteek																																			
boek en expositie "Bezet, bevrijd, geplunderd"	Bevrijdingsmuseum																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
expositie met trotters in or "Frontlijnen"	Waalkade																																			
Herdenking Jodenvervolging	Archief, Lindenbergh, Lux, wijkcentra																																			
december-2019																																				
Wat	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																			
expositie over evacuees weesinrichting	Kinderdorp Neerbosch																																			
expositie archeologische sporen WOII	Huis Nijmeegse geschiedenis																																			
Sunset March	Oversteek																																			
boek en expositie "Bezet, bevrijd, geplunderd"	Bevrijdingsmuseum																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
herdenking kersbiering Britse soldaten	Kinderdorp Neerbosch																																			
januari-2020																																				
Wat	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																			
Sunset March	Oversteek																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
herdenking Jodenvervolging	culturele instellingen, wijkcentra																																			
februari-2020																																				
Wat	WAAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29						
battlefieldtours, fiets- en wandeltochten, stadswandelingen	in stad en regio, op aanvraag																																			
Sunset March	Oversteek																																			
Escaperoom Verzet	Valkhofmuseum																																			
herdenking slachtoffers Weeshuis	Van't Lindenhoutmuseum																																			
Liberty Talks	diverse locaties Nijmegen																																			
herdenking slachtoffers V1 bominslag Waterkwartier	Biezenstraat																																			
Herdenking Operatie Veritable	Groesbeek, Donsbruggen (D)																																			
Publieksavond Veritable	Bevrijdingsmuseum																																			
Water als Wapen	Ooijpolder																																			
Evacuatiemonument	Ooijpolder																																			
Grensoverschrijdende wandelroute	Thormsche Molen																																			

